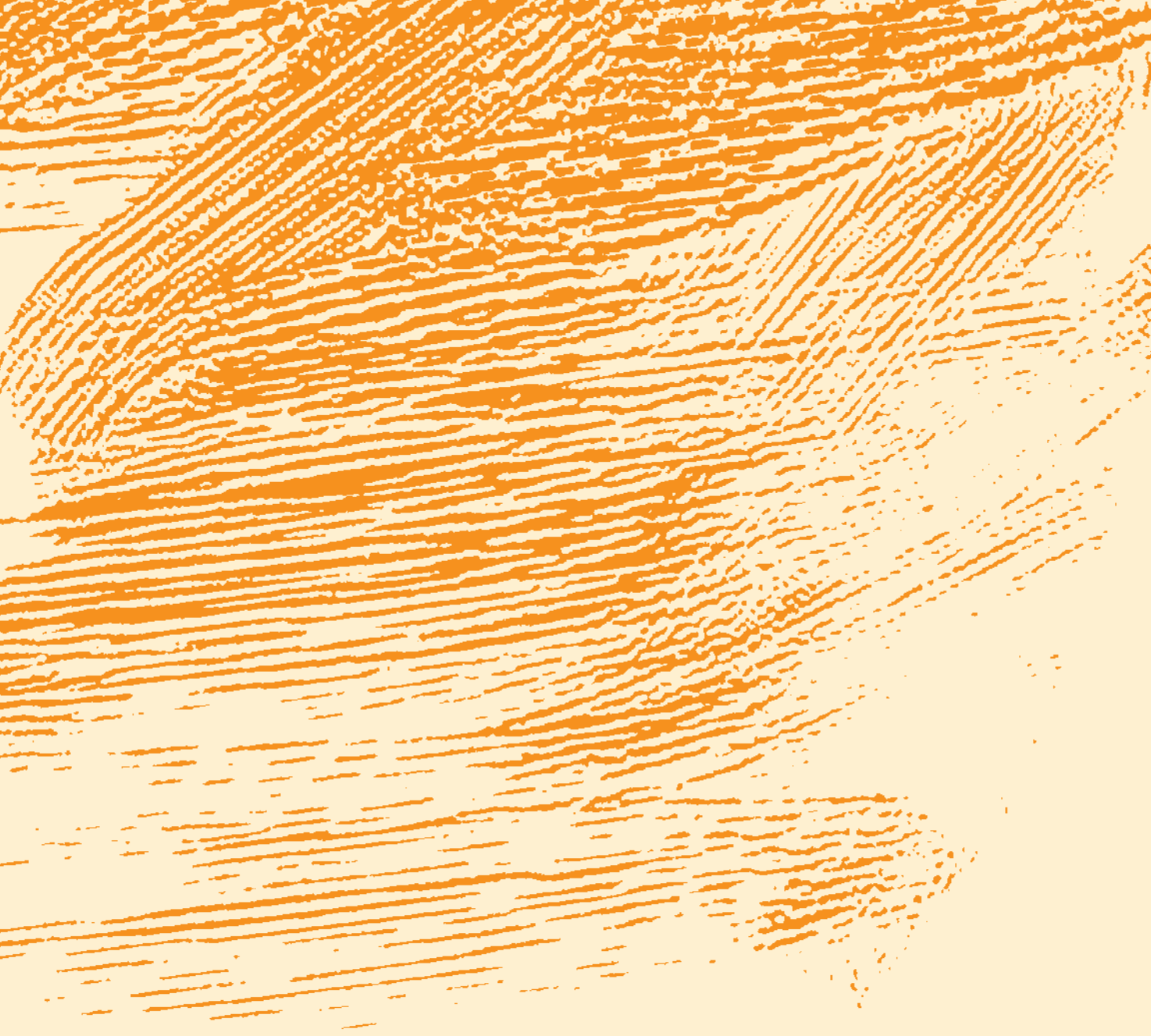

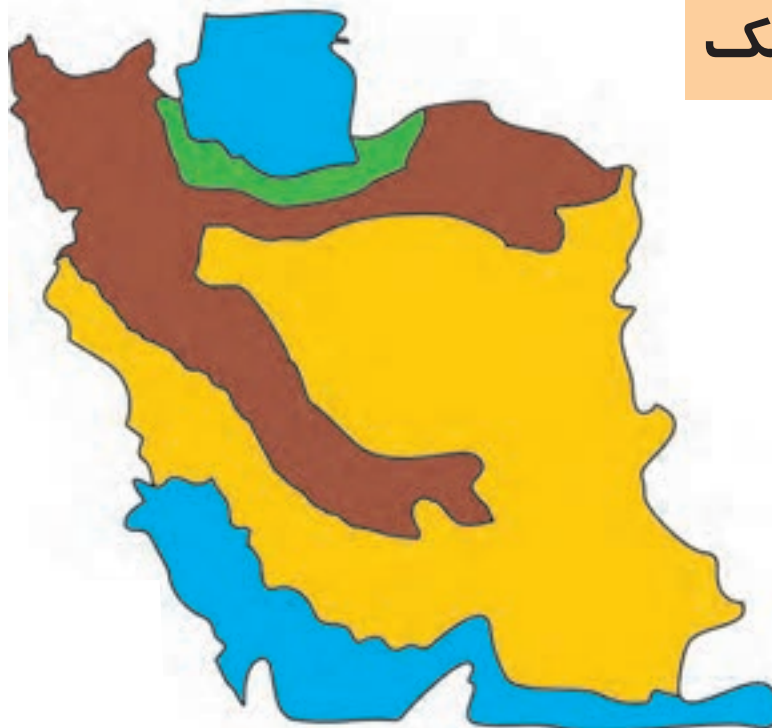
فصل هفتم

جغرافیا

منطقه‌ی گرم و خشک

به نقشه نگاه کنید.
منطقه‌ی گرم و خشک با رنگ
زرد نشان داده شده است.
در این منطقه، باران کمی می‌بارد و
در بیش‌تر ماه‌های سال، هوا گرم
و خشک است. در این ناحیه
به علت کم‌آبی و وجود نمک
فراوان در خاک، گیاهان زیادی
رشد نمی‌کنند و کشاورزان
مجبورند با کندن چاه، زمین‌های
خود را آبیاری کنند.

همان‌طور که در تصویر زیر می‌بینید، مردم در منطقه‌ی گرم و خشک، خانه‌های خود را طوری
می‌سازند که هوا در آن‌ها بیش‌تر جریان پیدا کند. با این روش هوای داخل خانه‌ها خنک‌تر
می‌شود.

مردم منطقه‌ی گرم و خشک، با توجّه به موقعیت محلّ زندگی خود، شغل‌های گوناگونی دارند، مانند دامپروری، تولید صنایع دستی و کار در کارخانه‌ها و معادن. محصولات کشاورزی این منطقه عبارت اند از: خرما، گندم، جو و چغندر قند.

آیا می‌دانید معدن چیست ؟

بعضی از فلزات مانند آهن، طلا، مس و یا بعضی از سنگ های قیمتی مانند فیروزه را با کندن زمین و کوه ها ، از داخل خاک و سنگ به دست می‌آورند. به جایی که این فلزات و سنگ ها را از آن خارج می کنند، **معدن** می‌گویند.

فکر کنید و پاسخ دهید

- ۱- چرا در منطقه‌ی گرم و خشک گیاهان زیادی رشد نمی‌کنند؟
- ۲- در منطقه‌ی گرم و خشک، کشاورزان زمین‌های خود را چگونه آبیاری می‌کنند؟
- ۳- مردم در منطقه‌ی گرم و خشک چه شغل‌هایی دارند؟
- ۴- محصولات کشاورزی منطقه‌ی گرم و خشک را نام ببرید.
- ۵- آیا در منطقه‌ای که شما زندگی می‌کنید معدن وجود دارد؟ آن‌ها را نام ببرید.

در نقشه‌ی زیر ناحیه‌ی گرم و خشک را پیدا کنید. سپس با توجه به راهنمای نقشه، آن را رنگ بزنید.

به تصویرهای زیر نگاه کنید و نام منطقه‌ی آب و هوایی هر تصویر را بنویسید.

.....

.....

به تصویرهای زیر نگاه کنید و بگویید که ماده‌ی اولیه‌ی کدام یک ، از معدن به دست می‌آید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

منطقه‌ی کوهستانی

به نقشه نگاه کنید .
 منطقه‌ی کوهستانی با رنگ
قهوه‌ای نشان داده شده
 است. در این منطقه کوه‌های
 زیادی وجود دارد، به همین
 دلیل آن را منطقه‌ی کوهستانی
 می‌نامند. در این منطقه برف و
 باران زیادی می‌بارد و بیش‌تر
 ماه‌های سال، هوا سرد است.
 همان‌طور که در تصویر
 زیر می‌بینید، خانه‌های
 این منطقه در سرراشایی
 قرار گرفته‌اند و دیوارهای
 ضخیم دارند تا از برف و باران
 و نفوذ سرما محفوظ بمانند.

در منطقه‌ی کوهستانی ، به علت وجود چراگاه‌های فراوان، دامپروری رواج دارد. خوراک دام‌ها از این چراگاه‌ها تهیه می‌شود.

شغل اغلب مردم این منطقه، دامپروری، کار در کارخانه‌های چرم‌سازی، لبنیات‌سازی و تولید صنایع دستی مانند قالی است.

محصولات کشاورزی این منطقه عبارت‌اند از : سیب زمینی ، پیاز ، حبوبات و انواع میوه‌ها .

آیا می‌دانید ایل چیست؟

در مناطق کوهستانی، عده‌ای از دامپروران باهم زندگی می‌کنند. آن‌ها برای یافتن چراگاه‌های مناسب کوچ می‌کنند و برای این که بتوانند به راحتی از جایی به جای دیگر بروند درچادر زندگی می‌کنند.

وقتی هوا گرم می‌شود، به همراه دام‌های خود به مناطق سردتر، که علف‌های تازه تری دارد، کوچ می‌کنند و هنگامی که هوا سرد می‌شود، گله‌های خود را به مناطق گرم‌تر برمی‌گردانند.

بیشتر آن‌ها باهم خویشاوند هستند. این عده از مردم را ایل می‌نامند. به مردم ایل عشایر هم می‌گویند.

فکر کنید و پاسخ دهید

- ۱- چرا در منطقه‌ی کوهستانی برف و باران زیاد می بارد؟
- ۲- چرا در منطقه‌ی کوهستانی دیوار خانه‌ها را ضخیم می سازند؟
- ۳- چرا اغلب مردمی که در ناحیه‌ی کوهستانی زندگی می کنند به شغل دامپروری مشغول هستند؟
- ۴- چرا مردم ایل در چادر زندگی می کنند؟
- ۵- چرا افراد ایل کوچ می کنند؟
- ۶- به چه کسانی عشایر می گویند؟

در نقشه‌ی زیر ناحیه‌ی کوهستانی را پیدا کنید. سپس با توجه به راهنمای نقشه، آن را رنگ بزنید.

به تصویرهای زیر نگاه کنید.

.....

.....

کدامیک از تصویرهای بالا مدرسه‌ی بچه‌های عشایر را نشان می‌دهد؟ در جای مناسب بنویسید.

۱- تفاوت مدرسه‌ی عشایر با مدرسه‌ی شهری را بنویسید.

۲- به تصویرهای زیر نگاه کنید و بنویسید که هر محصول مربوط به کدام منطقه‌ی آب و هوایی است.

منطقه‌ی معتدل و مرطوب شمال

به نقشه نگاه کنید . منطقه‌ی معتدل و مرطوب شمال ایران در کنار دریای خزر، با رنگ سبز نشان داده شده است. در این منطقه باران زیادی می‌بارد و به همین دلیل هم زمین‌های حاصل خیز و جنگل‌های فراوانی در آن وجود دارد. اغلب مردم این منطقه خانه‌های خود را از چوب درختان جنگل

می‌سازند و سقف خانه‌های آن‌ها شیب دار است.

شغل بیش تر مردم در منطقه ی معتدل و مرطوب شمال، کشاورزی، ماهی گیری و تولید صنایع دستی است. محصولات کشاورزی این منطقه عبارت اند از : برنج، چای و پنبه .

به دلیل آب و هوای خاص منطقه‌ی شمال، جنگل‌های زیادی در آن وجود دارد. مردم با استفاده از چوب و ساقه‌های نازک درختان و هم‌چنین ساقه‌های برنج، صنایع دستی گوناگونی تولید می‌کنند؛ برای مثال حصیر، سبد، جارو، بادبزن و انواع وسایل چوبی می‌سازند. عده‌ای از مردم شمال که به کار تولید صنایع دستی مشغول هستند، در آمد خوبی از این راه به دست می‌آورند و زندگی خوبی دارند.

فکر کنید و پاسخ دهید

- ۱- چرا زمین‌های منطقه‌ی معتدل و مرطوب حاصل خیز است؟
- ۲- چرا مردم این ناحیه خانه‌های خود را از چوب می‌سازند؟
- ۳- مهم‌ترین محصولات کشاورزی ناحیه‌ی معتدل و مرطوب شمال را نام ببرید.
- ۴- چرا در ناحیه‌ی معتدل و مرطوب، بعضی از مردم به شغل ماهی‌گیری مشغول هستند؟

در نقشه‌ی زیر ناحیه‌ی معتدل و مرطوب شمال را پیدا کنید. سپس با توجه به راهنمای نقشه، آن را رنگ بزنید.

فعالیت های تکمیلی

۱- با توجه به تصویرهای زیر مراحل تهیه ی چای را بنویسید.

.....

.....

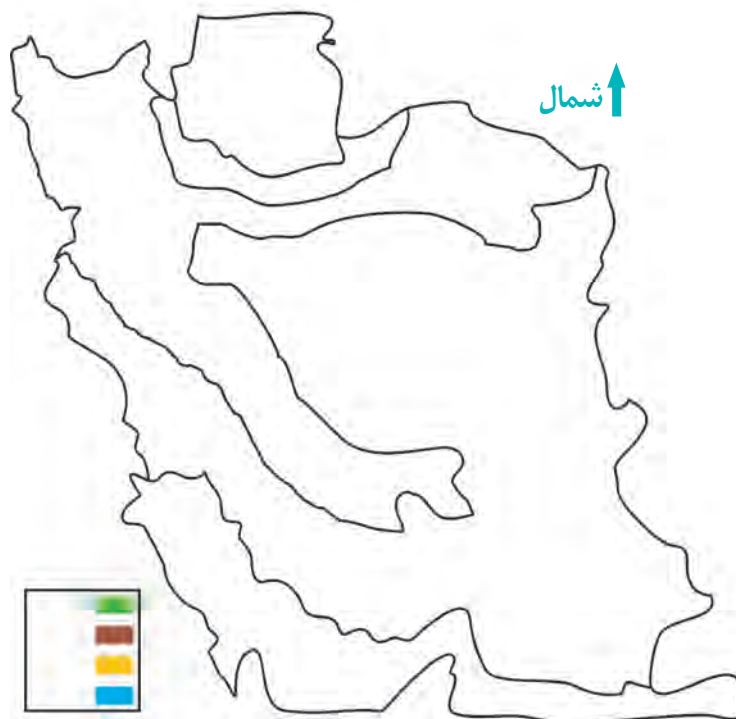

.....

.....

۲- منطقه‌ی آب و هوایی محلّ زندگی خود را با رنگ مناسب روی نقشه‌ی زیر نشان دهید.

۳- با توجه به منطقه‌ای که در آن زندگی می‌کنید، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

- شما در کدام منطقه‌ی آب و هوایی زندگی می‌کنید؟

- محصولات منطقه‌ی خود را نام ببرید؟

- مردم منطقه‌ی شما بیش‌تر چه مشاغلی دارند؟

- صنایع دستی منطقه‌ی خود را نام ببرید.

مراحل تهیه‌ی برنج را از زمان برداشت برنج تا مرحله‌ی پخت آن بنویسید.

.....

.....

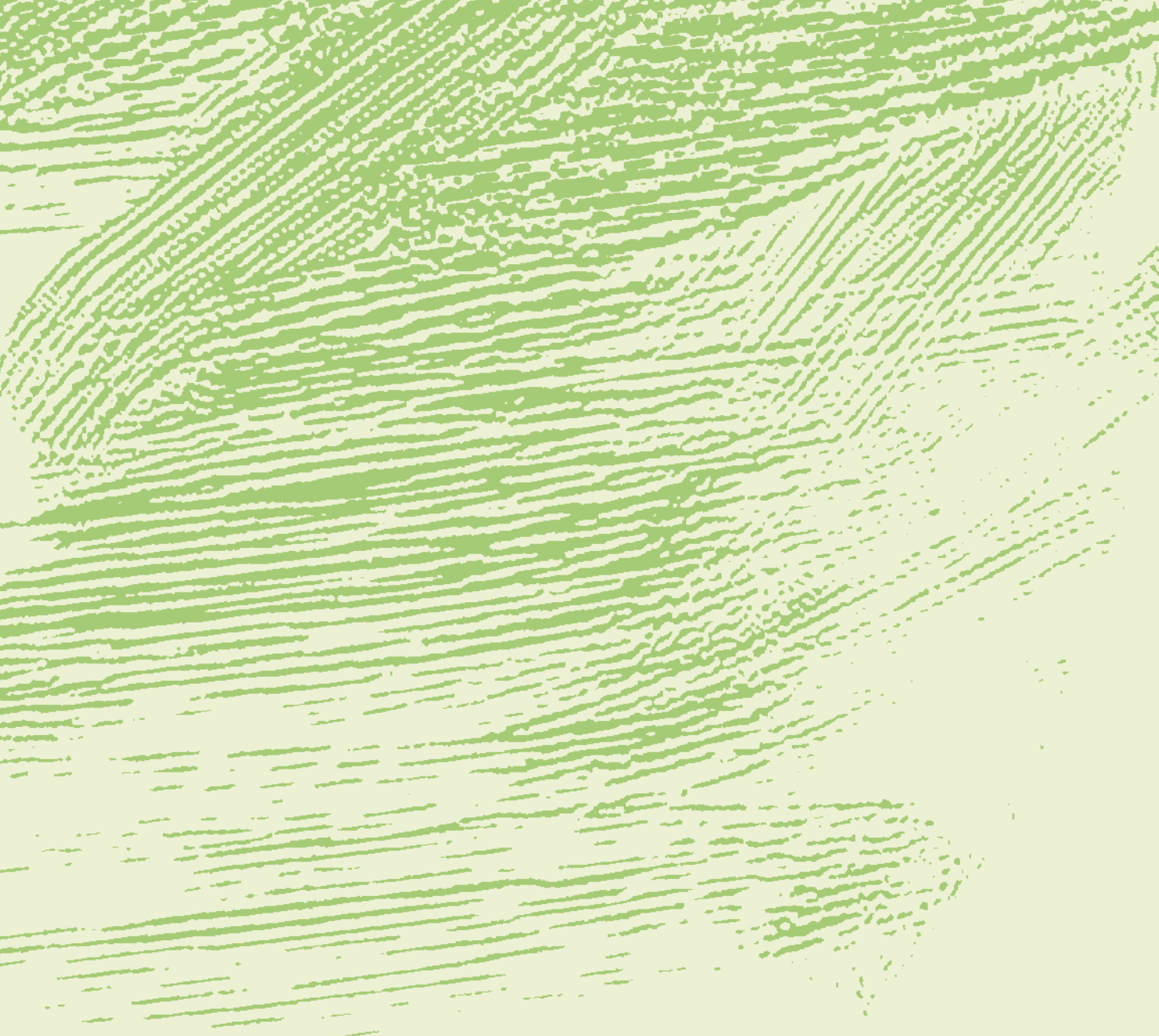
.....

.....

فصل هشتم

حکومت

روزهای انقلاب بود. فریادهای ما از اسلام سخن می گفت .
 ما استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی می خواستیم.
 می خواستیم سرنوشت کشورمان به دست خودمان باشد. می خواستیم در کشور اسلامی ایران،
 مردم در رنج نباشند.
 فریاد زدیم، همه باهم؛ فریادمان الله اکبر بود. خدای بزرگ فریادهای ما را شنید. این فریادها
 همراه با خون شهیدان، انقلاب اسلامی را به پیروزی رساند.
 بعد از پیروزی انقلاب، گوش به فرمان رهبر خود، امام خمینی، دست به دست هم دادیم تا کشور
 خود را آباد کنیم. ما می خواستیم قوانین اسلامی در کشورمان اجرا شود و دولتماند اسلامی باشد.
 اکنون که پس از سالها به آرزویمان رسیده ایم، دولت و مردم، هر یک وظایفی به عهده دارند
 که باید به آن عمل کنند.
 دولت وظایف گوناگونی به عهده دارد؛ مانند ساختن مدرسه، بیمارستان و کارخانه. ما هم در مقابل
 دولت وظایفی بر عهده داریم؛ مانند انجام درست مسؤلیت ها، تلاش برای یاد گرفتن حرفه ای
 مناسب و استفاده ی صحیح از مکانها و اموال عمومی مثل، پارک ، اتوبوس، قطار و مترو.
 به این ترتیب ما می توانیم با همکاری یکدیگر، ایرانی آباد، آزاد و سربلند داشته باشیم و در کنار
 هم با آسودگی زندگی کنیم.

فکر کنید و پاسخ دهید

- ۱- یکی از شعارهای انقلاب را بنویسید.
- ۲- هدف انقلاب اسلامی ما چیست؟
- ۳- وظیفه‌ی مردم در برابر رهبر انقلاب چیست؟
- ۴- ما بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، چه وظایفی را به‌عهده داریم؟
- ۵- دولت اسلامی چه وظایفی به‌عهده دارد؟

فعالیت‌های تکمیلی

- ۱- چند وظیفه‌ی دیگر دولت و ملت را در جای مناسب بنویسید.

وظایف دولت در برابر ملت

.....

.....

.....

.....

.....

وظایف مردم در برابر دولت

.....

.....

.....

.....

.....

- ۲- در کلاس با دوستانتان گفت و گو کنید و بنویسید برای آبادی ایران عزیز، چه کارهایی می‌توانید انجام دهید.

.....

.....

.....